



FUNDACIÓ
VILA CASAS

2014
02

“8” Conversa
amb Xevi Vilaró

Opinió
Quiral
art

XEVI VILARÓ

Amb l'objectiu de promocionar el treball dels artistes programats a l'Espai Volart, la Fundació Vila Casas celebra un cicle de debats on l'activitat creativa dels autors s'emmarca en un context d'actualitat cultural. Moderat pel periodista, filòsof i escriptor Josep Ramoneda, l'acte compta amb la participació de la directora d'Art de la Fundació Vila Casas, Glòria Bosch, Xevi Vilaró i un públic format per representants del món de la cultura –gestors, galeristes, filòsofs, teòrics de l'art i col·leccionistes–.

Presentació Josep Ramoneda

“Portem el cap aquí al costat”. Josep Ramoneda obre el debat d'aquesta segona trobada d'Opinió Quiral Art plantejant una reflexió entorn del paper de l'art en una situació com l'actual, on la tecnologia esdevé un dels eixos vertebradors de la societat contemporània. Per això, recorre a un conte del filòsof francès Michel Serres, en què el cap —dipòsit de dades i coneixements— ha esdevingut una càrrega. A ves-sar d'informació, és més capaç que abans de crear i innovar? Ramoneda

també fa referència a Montaigne qui, en ple vigor de la impremta, s'interpel·là entorn d'aquesta qüestió fins a concloure: “Jo prefereixo un cap ben fet, a un savi que ha acumulat moltes idees, molta informació en el cap”.

Debat

La creativitat a l'era de la informació

El moderador evidencia, així mateix, certa preocupació per l'oposició establerta entre el vessant homogeneïtzador de la globalització i el fet diferencial de la fragmentació. “Als anys 90 i a la primera dècada del segle XXI només trobo rememoració i recuperació”, afirma Ramoneda, “És que la biblioteca infinita ens atrapa?”.

Ramoneda se serveix d'aquesta reflexió anterior per continuar debatent sobre aquesta idea i pren dos exemples concrets: en una conversa entre el filòsof Pierre Manent i l'inversor de Silicon Valley, Pieter Thiel, explica Ramoneda, el primer posa en dubte que la tecnologia formi l'atmosfera més propícia per a impulsar la creativitat. En un context mutant com l'actual, allò que roman inamovible són els grans interrogants que han acompanyat l'home al llarg de la seva existència: la mort, la religió, el destí, el futur de la Terra.

Xevi Vilaró, una veu personal del panorama artístic actual

Aquests són els temes cabdals en l'obra de l'artista Xevi Vilaró (la Cellera de Ter, 1975), un pintor autodidacte que habita en perfecta comunió amb la natura i que es caracteritza per una recerca constant de la llibertat creativa, la qual el condueix envers la realització i plasmació d'allò que viu i sent, sense seguir el dictat de la moda artística imperant. És així

com ha configurat una estètica molt personal, basada en el treball de la pintura a l'oli sobre metacrilat, una tècnica que aporta nitidesa i brillantor a les seves escenes urbanes de persones incompletes.

Vilaró es va sentir atret per la pintura als 19 anys. El seu primer quadre representava una figura femenina —“Tota la meua obra són personatges”, assegura— que sortia de l'interior del tronc d'un arbre i abraçava la llibertat amb els seus braços/branques. La terra, la família, els orígens i la natura van formar el seu univers artístic primigeni que, a poc a poc, i de manera sorprenent, ha donat pas a una pintura sofisticada que evoca les grans urbs contemporànies i que, en paraules del mateix artista, en la seva gran majoria provenen de la cinematografia més actual —el nord-americà Quentin Tarantino, el coreà Park Chan-wook i el danès Nicolas Winding Refn.

El cinema i la cultura popular, font d'inspiració

“Més que la pintura, el que més m'ha influït és el cinema!”, s'exclama l'artista, que reconeix la influència d'aquests autors en la plasmació, en el seu treball plàstic, d'una empremta de violència emmascarada que inquieta l'espectador però que, al mateix temps, se li fa present com a manifestació pròpia d'una cultura visual forana, vinculada als *mass media*, al cinema d'acció i la impersonalitat dels productes de consum manufacturats. Així, en una de les obres de l'exposició, Vilaró atorga tot el protagonisme a la secundària de Walt Disney Minnie Mouse, identificada, també, amb una Maria Magdalena moderna que, en posició de crucifixió, és portadora del fetus mort del nét de Déu.

Fortament influït per la imatgeria de la postmodernitat i les icones de la cultura popular, Vilaró executa una pintura que s'articula gairebé com un fotograma, la plasmació estàtica d'una imatge de vídeo

El pixelat dels rostres, com l'eliminació dels trets facials dels personatges o la seva substitució per cons de plàstic, representa l'aniquilació definitiva de l'individu, la mort del subjecte front de la massa i la despersonalització de les grans ciutats

o el *frame* congelat d'una pel·lícula de cinema. Aquesta estètica és fruit d'un llarg procés que té els seus orígens, tanmateix, en una pintura fresca, pintada sobre tela, que va ser substituïda pel metacrilat amb l'objectiu de superar la *brutor* que li és característica i crear escenes d'una nitidesa quasi fotogràfica.

Una producció crítica amb el món contemporani

Josep Ramoneda veu en la postura crítica de Vilaró envers la religió, dos nivells de lectura: d'una banda, la revisió dels textos sagrats per a

donar pas a una nova narració i, de l'altra, un missatge de denúncia contra el poder fàctic de l'Església. Així, els rostres pixelats del quadríptic Decruztrucció evidencien la dissolució dels valors ètics i morals del cristianisme i posen de manifest, també, la deshumanització actual d'una societat on les persones se senten alienades; una realitat que resta amagada rere l'exhibicionisme narcisista dels selfies. El pixelat dels rostres, com l'eliminació dels trets facials dels personatges o la seva substitució per cons de plàstic, representa l'aniquilació definitiva de l'individu, la mort del subjecte enfront de la massa i la despersonalització de les grans ciutats.

L'home en l'obra de Vilaró: la pèrdua de la innocència original

La producció pictòrica de Xevi Vilaró amaga una paradoxa: el missatge i el pensament que és rere l'obra reivindica, en silenci, el retorn de l'home a un estat natural primigeni reflexiu i d'introspecció que li permet retrobar-se amb el seu instint animal. En canvi, però, les peces acabades mostren mons urbans, tecnificats, planificats i racionalitzats; espais desnaturalitzats on els instints i les emocions no hi tenen cabuda. En aquest sentit, cal recordar la seva sèrie dedicada

als aeroports, espais de trànsit que el filòsof francès Marc Augé definí com a *no-llocs*, per on els protagonistes, tenyits de desassossec, transiten sense destí.

La natura només aspira a ocupar petites porcions dels llenços de Vilaró, com en les peces de la sèrie *Chevron*: la flor que creix dins la boca d'una figura femenina, la rosa que sosté a les mans i la planta que creix dins la caps de vidre formen, per l'artista, “una esperança de natura que és conservada com un petit tresor”. I afegeix: “Per mi, el contacte amb la natura és quelcom primordial (...) malgrat que, en termes generals s'està perdent; aquesta olor, aquest tacte...”. Aquest treball enllaça amb l'estada de l'artista a Mèxic on, a banda de treballar amb la galeria Alfredo Ginocchio, va prendre contacte amb la realitat d'una nova cultura que es troba atrapada entre les imposicions de les grans multinacionals nord-americanes que operen i malmeten el seu territori, i la corrupció nativa que escapça les expectatives dels sectors més desafavorits.

Ficcions contemporànies

La sèrie *Chevron* és una de les ficcions recreades per l'artista, junt amb d'altres que li són més properes, com ara la que mostra l'obra *1714*. En aquesta, la protagonista adopta els trets contemporanis d'una model a qui se li ha negat la paraula —literalment, està mancada de boca—, però que compta amb l'instrumental per a recuperar-la: un cúter i una botzina, objectes definidors dels nostres temps. Altres propostes, com ara *Don't lick your own wounds*, també evocuen aquesta impossibilitat d'expressar-se i comunicar-se tan pròpia de les societats avançades, al torn que qüestionen la imposició del model de família convencional.

A partir de la ficció i la construcció de narratives, el jove gironí dona forma a una realitat inquietant que s'amaga rere una amable idealització de la vida a la societat occidental actual

Conclusió

Un cronista del malestar contemporani

“Quan vaig dedicar-me exclusivament a ser pintor, vaig dir: pintaré el que senti”, expressa Vilaró en els últims moments del debat. Ramoneda veu en aquestes paraules l’afirmació de la voluntat creativa; un acte d’alliberació i de força quasi divins que es troba, tanmateix, sotmès a les exigències del mercat de l’art. Xevi Vilaró es defineix com un artista lliure que plasma en la seva pintura el món tal com el percep, en un intent de denunciar els abusos de poder en les seves diferents formes de representació.

A partir de la ficció i la construcció de narratives, el jove gironí dóna forma a una realitat inquietant que s’amaga rere una amable idealització de la vida a la societat occidental actual. És constant la presència d’un element, en les seves figures estilitzades, les escenes familiars i els entorns quotidians, que trastoca el conjunt i dóna un nou sentit al relat; són els rostres esborrats, les màscares de gas, els ulls tancats, la fredor quasi

mòrbida dels personatges o la manera amb què aquests dirigeixen el rostre cap a l’espectador, com esperant algun tipus de reacció que els pugui rescatar d’un malson de progrés, eficiència tecnològica i emocions congelades.

Cronista del malestar contemporani, Xevi Vilaró posa de manifest la pervivència de l’obra d’art com a mirall de la seva època i vehicle de transmissió d’un missatge de denúncia i transformació social. Un escriptor visual que, com el Jed Martin de Michael Houellebecq a *El mapa i el territori*, devora amb virulència una realitat basada en l’aparença.

Natàlia Chocarro Bosom

Xevi Vilaró “8”. Glòria Bosch, comissària de l’exposició / Josep Ramoneda, moderador / Natàlia Chocarro, coordinadora del Cicle Opinió Quiral Art.



ESPAI VolART BARCELONA

ESPAI VolART2 BARCELONA

CAN FRAMIS BARCELONA

CAN MARIO PALAFRUGELL

PALAU SOLTERRA TORROELLA

FUNDACIÓ VILA CASAS

Oficines
Carrer Ausiàs Marc, 20, pral.
08010 Barcelona
Tel. +(34) 93 481 79 80
fundacio@fundaciovilacasas.com

Espai Volart / Espai Volart 2
Carrer Ausiàs Marc, 22
08010 Barcelona
Tel. +(34) 93 481 79 85
espaivolart@fundaciovilacasas.com

Can Framis
Carrer Roc Boronat, 116-126
08018 Barcelona
Tel. +(34) 93 320 87 36
canframis@fundaciovilacasas.com

Can Mario
Plaça Can Mario, 7
17200 Palafrugell (Girona)
Tel. +(34) 972 306 246
canmario@fundaciovilacasas.com

Palau Solterra
Carrer Església, 10
17257 Torroella de Montgrí (Girona)
Tel. +(34) 972 761 976
palausolterra@fundaciovilacasas.com

www.fundaciovilacasas.com

Opinió
Quiral
art

Any 2014
Número 02
Novembre 2014
© Fundació Vila Casas

Impressió:
Impremta Pagés Anglès
Fotomecànica:
Impremta Pagés Anglès

DL B 8119-2014
Disseny gràfic:
www.anaclapes.com